

Burgemeester & wethouders

Datum 26 maart 2024

Onderwerp

Kostenstijging professioneel welzijnswerk

Wij willen

Ervoor zorgen dat (kwetsbare) inwoners de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om optimaal maatschappelijk te participeren.

Wij besluiten

1. De kostenstijgingen van de Stichting Welzijnswerk in 2025 van in totaal €450.000 mee te nemen bij de integrale afweging voor de Kadernota 2025-2028.
2. In te stemmen met extra uitgaven van in totaal €62.000 voor extra inzet van algemeen maatschappelijk werk ten behoeve van de sociale wijkteams en voor extra inzet van onafhankelijke cliëntondersteuning van 1 augustus 2024 tot en met 31 december 2024.

Want

- 1.1. *De kostenstijgingen van het algemeen maatschappelijk werk en van cliëntondersteuning zijn noodzakelijk om wachttijden te verminderen/beheersen (zie 2.1 en 2.2).*
- 1.2. *De indexering betreft de vaststaande loonkostenontwikkeling op basis van de lopende CAO.*

De huidige CAO Sociaal Werk loopt van 1 juli 2023 tot en met 31 juli 2025. Deze CAO leidt tot een loonstijging in 2025 van 2%. In de lopende CAO is opgenomen dat vanaf 1 januari 2025 de uitloopschalen standaard worden doorgevoerd waardoor er per schaal 2 periodieken bijkomen. Dat betekent voor 2025 een bijkomende stijging van de loonkosten van 3% over het hele jaar. Gevolg is dat de totale loonkostenstijging op grond van de lopende CAO met ingang van 2025 5% bedraagt. 1 augustus 2025 gaat een nieuwe CAO in. Het is nu nog niet bekend hoeveel de lonen hierdoor stijgen.
- 1.3. *De uitzettingen passen in de rijks gelden die we ontvangen voor het sociaal domein.*
 - a. Het betreffen noodzakelijke kostenstijgingen van ons basisaanbod van sociale voorzieningen en noodzakelijke formatie-uitbreidingen in ons basisaanbod. Het gaat nadrukkelijk niet om nieuwe ambities. In de brief van het College aan de Raad van 19 januari 2024 over de voortgang programmaplan sociaal domein wordt aangegeven dat er geen ruimte is voor "allerlei aanvullende ambities".
 - b. Het beeld is dat de inkomsten die aan het sociaal domein worden toegerekend de uitgaven van het sociaal domein overtreffen.
- 2.1. *De extra inzet algemeen maatschappelijk werk voor de sociale wijkteams is noodzakelijk om wachttijden te verminderen/beheersen.*
 - a. De sociale wijkteams vergroten de druk op het amw:
 - de maatschappelijk werkers moeten een brede intake uitvoeren van de inwoners die besproken worden in de sociale teams. Dit is een noodzakelijke professionaliseringsslag om de juiste ondersteuning te kunnen inzetten;
 - er worden meer kwetsbare inwoners gesignaleerd en aangemeld.
 - b. Een deel van de extra formatie wordt ingezet voor wachtlijstbeheer om zicht te houden op de cliënten, overbruggingshulp te bieden en escalatie te voorkomen. Ongeveer 55 casussen staan bij de SWW op de wachtlijst voor maatschappelijk werk.

2.2. De extra inzet van cliëntondersteuning is noodzakelijk om wachttijden te verminderen en de inzet van passende hulp te bespoedigen en de doorstroom naar de Wet langdurige zorg te versnellen.

Er staan ongeveer 25 cliënten op de wachtlijst. De gemiddelde wachttijd is 15 weken. De wachtlijst is structureel en het gevolg van vergrijzing, complexere vragen, betere vindbaarheid/doorverwijzing en wachtlijsten bij zorgaanbieders.

Maar

Rijk, gemeente, zorgverzekeraars en zorgaanbieders vragen steeds meer van de sociale basis en daarmee van het professioneel welzijnswerk (zie 'achtergrond'). Het is op termijn niet mogelijk om elke toename van de vraag 1 op 1 te vertalen in formatie-uitbreiding. Dit kan de gemeente financieel niet opvangen en ook krapte op arbeidsmarkt stelt grenzen. We zullen dan ook dit jaar samen met de SWW verkennen hoe we de groeiende vraag in de toekomst kunnen opvangen met vernieuwing/transformatie van het professioneel welzijnswerk, herprioritering van taken en fasering van werkzaamheden. Tegelijkertijd zullen we bij de uitwerking van het Integraal Zorgakkoord in Drenthe zoeken naar additionele financiering van het welzijnswerk.

Achtergrond

Vergrijzing, toenemende zorgkosten en krapte op de arbeidsmarkt leiden tot een steeds groter beroep op de sociale basis. De sociale basis bestaat uit wat bewoners met en voor elkaar doen, preventieve activiteiten die de gezondheid en mentale weerbaarheid bevorderen en laagdrempelige basisvoorzieningen. De SWW is de belangrijkste professionele uitvoeringsorganisatie in het sociaal domein. Ze biedt laagdrempelige basisvoorzieningen aan (ondersteuning bij materiële, sociale en psychische vragen van inwoners), biedt preventieve activiteiten aan of levert daaraan een bijdrage en ze ondersteunt en stimuleert vrijwilligersorganisaties, mantelzorgers en bewoners.

Op alle onderdelen van het welzijnswerk neemt de druk toe. Dit gebeurt ook door verbeterde signalering van kwetsbare inwoners en toenemende psychosociale problematiek. In dit voorstel zijn alleen de meest urgente kostenstijgingen opgenomen. Er is bij de SWW thans sprake van wachtlijsten bij maatschappelijk werk en onafhankelijke cliëntondersteuning. Deze wachtlijsten zijn niet van tijdelijke aard. Dit betekent dat kwetsbare inwoners niet snel genoeg de ondersteuning kunnen krijgen die ze nodig hebben. Het is dan ook gewenst om nog in 2024 de formatie aan te vullen en wachtlijstbeheer in te voeren.

De financiële gevolgen zijn

De kostenstijging in 2024 bedraagt (van 1 augustus tot en met 31 december):

- extra inzet algemeen maatschappelijk werk ten behoeve van de sociale wijkteams:€ 40.000
- extra inzet onafhankelijke cliëntondersteuning.....€22.000
- Totaal.....€62.000**

De structurele kostenstijging met ingang van 2025 bedraagt:

- extra inzet algemeen maatschappelijk werk ten behoeve van de sociale wijkteams:€ 99.000
- extra inzet onafhankelijke cliëntondersteuning.....€55.000
- een index van 5% over de bestaande budgetten voor de SWW.....€296.000
- Totaal.....€450.000**

Deze kostenstijgingen kunnen niet worden opgevangen binnen de bestaande budgetten.

1 augustus 2025 treedt een nieuwe CAO Sociaal Werk in werking. Het is nu nog niet bekend hoeveel de lonen hierdoor stijgen. De loonstijging als gevolg van deze nieuwe CAO is dan ook niet meegenomen in de index van 5%.

Alternatieven

Een alternatief is om de SWW niet te compenseren voor deze kostenstijgingen. Dan zullen de wachtlijsten oplopen en zal er een groter beroep worden gedaan op geïndiceerde zorg op grond van de Wmo en de jeugdwet. Ook zullen we dan prioriteiten moeten stellen en aangeven welke diensten/activiteiten van de SWW kunnen worden beëindigd of verminderd.

Communicatie

De Raad in kennis stellen via de besluitenlijst van B&W.

Bijlagen

- geen.